

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neînscrise nu se
primesc.
Manuscrisurile se retrimit.
Inserează
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Duker Nachf.,
Max. Augustin și Emeric Les-
ner, Heinrich Scholok, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik,
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsébet-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
lă. — RECLAME pe pagina
5-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare:
Abonamente pentru Austro-Ungari!
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate.
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
străară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea. Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 15.

Brașov, Miercuri 21 Ianuarie (3 Februarie)

1909.

Legile de limbă în Austria.

Cât de ridicole și absurde par vorbările despre împăciuirea cu naționalitățile, pe cari acum ar fi înscris-o în programul său „rezervat” — pe care adecă nu cutează să-l măturisească și să-l susțină pe față în public — președintele camerei Iusth; cât de zadarnice sunt aprepierile, ce să fac de câtră unii și alții deputați naționaliști despre această împăciuire, se poate vedea dintr-o asemănare, fie și numai fugitivă, a stărilor din Ungaria cu cele din Austria.

In Austria lupta pentru dreptul de limbă între diferitele națiuni și mai ales între cele din Boemia a ajuns în ultimul ei stadiu. Guvernul austriac se pregătește a prezenta parlamentului un proiect de lege prin care să se stabilească și circumscrie hotărât și lămurit dreptul de limbă. In cearta cea mare și gravă națională dintre Cehi și Germani e vorba acuma numai de aceea până unde să se estindă dreptul de limbă reciproc. E vorba adecă numai de un plus ce-l pretind o parte și alta, pe când dincoace în Ungaria în ceștiunea aceasta fundamentală de egală îndreptățire nu se tractează de alta decât de aceea, cum să se estindă mai mult cercul de influință și de putere al limbei maghiare dominante; de-o pozitivă circumscriere și fixare a dreptului de limbă pentru diferitele naționalități nemaghiare nici pomenire; ba acestea devin tot mai strămtorate nu numai pe terenul administrației și al justiției dar și pe terenul restrâns al luvățământului celui mai elementar.

Ajunge să se schițeze icoana stărilor triste, ce dăinuiesc la noi în privința dreptului de limbă pentru ca să fie în clar fiecare, că aici în împrejurările de față nici vorbă nu

poate fi de libertatea și egala îndreptățire a naționalităților.

Cu toată aceasta deosebire naționalitățile din partea de dincoace a monarhiei, la cari nu se tractează de câștig, ci numai de pagubă — stând înaintea întrebării cât să li se mai ia din libertatea și dreptul lor de limbă pu cât să li-se dea — trebuie să se bucure, că cel puțin în Austria, cu toate dificultățile enorme ce se ivesc și acolo în viața interioară de stat, totuși cauza cea mare a egalei îndreptățiri naționale, bazată pe dreptul de limbă, înaintează, deși încet. Este invederat, că triumful dreptului într-o parte a monarhiei nu poate rămânea fără efect asupra celeilalte părți, ori cât de mult s'ar putea amâna aici prin sistemul de guvernare artificial rezolvarea firească a acestor mari probleme de libertate, cari trebuie să urmeze odată cu necesitate.

In consecență trebuie să dorim, ca să-i succedă guvernului actual austriac, de a reuși cu proiectele de lege relative la limbi în parlament, căci atunci toate vor intra în alt văgăș și certele și frecările mari naționale de azi, vor înceta. Guvernul a adoptat proiectul de lege, deși ministrul ceh și cel german au protestat contra unor dispozițiuni ale lui. S'a decis, că deja în săptămâna aceasta proiectele de lege să fie prezentate parlamentului.

Va fi un mare noroc pentru guvernul actual Bienerth, dar nu mai puțin și pentru pacea și buna înțelegere între națiunile Austriei, dacă proiectele de lege relative la dreptul limbilor se vor discuta și vota de parlament spre mulțumirea generală.

Wekerle la Viena. Wekerle se află de ieri în Viena, unde a plecat să se sfătuiască cu membrii guvernului comun și austriac în afacerile dela ordinea zilei, iar apoi ca să fie primit în audiență de Maj. Sa. In cercurile bine informate se crede, că Wekerle va raporta Maj. Sale în gene-

ral despre situația parlamentară și în special despre atitudinea partidelor dietale și despre șansele proiectului de recruți, care va fi luat în curând în desbatere de câtră dieta ungară. Cu membrii guvernului austriac Wekerle va căuta o înțelegere în ce privește modul de procedere în afacerea băncii.

Dieta ungară va începe mâne desbaterea specială a proiectelor reformei dării.

O desmințire. Biroul ungar de corespondență primește din »loc competent« imputernicirea să declare, că ministrul Andrassy n'a lansat ordinul privitor la ținerea cursurilor de analfabeți, cu care ne-am ocupat în numerii trecuți ai foaiei noastre. In fața acestei desmințiri observăm numai atât, că existența acestui ordin secret ni s'a confirmat și din alte părți.

»Vești din turnul de veghe«. Sub aceasta rubrică își desfășura odinioară ziarul »Erdélyi Hirnap« în toate variantele șovinismul violent, de care li s'a urât în cele din urmă chiar și cetitorilor săi, așa că Pau părăsind, și foaia a încetat. Ziarul oficial al partidului kossuthist din Ardeal »Ujsag«, ce apare în Cluj, în semn de pietate față cu colegul său răposat și crezând, că așa va corespunde mai bine și spiritului, ce predomină politica actuală a guvernului coaliției, a introdus acea rubrică din »turnul de veghe«, în care nu se cuprind, decât învinuirii și clevețiri la adresa Românilor și denunțări tendențioase, că tot ce fac și întreprind aceștia ar fi dictat de ură în contra națiunii maghiare.

In numărul său din urmă »Ujsag« atăță la rubrica amintită din incidentul conferenței ce a ținut-o d-nul Rădulescu Motru, profesor univ în București, înaintea unui public românesc în Budapesta »cu eschiderea publicității«. Cuvintele din urmă le subliniază foaia din Cluj, vrând să zică cu asta: Uite ei s'au ascuns după uși închise ca să poată fi ei între ei. D-l profesor Rădulescu a vorbit despre »problemele statului modern«. Foaia maghiară citează din sumarul conferenței publicat de »Lupta« unele pasaje, în care se zice între altele, că »nu poate fi interesul unui stat, ca să lipsească pe 3 milioane de cetățeni de cultura mai înaltă în limba lor maternă«, că »în genere numai în limba maternă se poate câștiga cultura dorită«, etc. »Ujsag« găsește, că un astfel de discurs nu s'ar fi

tolerat în Berlin și în București, în Budapesta însă d-l Rădulescu-Motru a putut să vorbească fără să i se atingă măcar un păr din cap (!). Propunerea d-lui Rădulescu-Motru, de a se face după exemplul națiunilor culte un schimb de profesori între universitatea din Budapesta și București, cari să țină conferențe, o găsește acceptabilă, zicând, că printr'asta s'ar cunoaște mai bine cele două națiuni politice una cu alta; dar zice, că numai așa ar fi de folos schimbul de profesori, dacă aceștia ar respecta reciproc viața politică a statului, a căruia oaspeți sunt, nu cum a făcut d-l Rădulescu în Budapesta. Acesta din urmă poate învăța de aici să cunoască, ce înseamnă șovinismul unguresc de azi!

Tratatul comercial cu România. Ziarul »Neue Freie Presse« se ocupă din nou de negocierile pentru încheierea tratatului de comerț româno-austriac. Numitul ziar scrie că negocierile se urmează pe cale diplomatică la București și că până în ultimele zile au fost bune speranțe, că negocierile vor duce în scurt timp la o înțelegere asupra stipulațiunilor unui tratat între ambele guverne, așa încât delegațiilor nu le-ar fi rămas decât să dea forma definitivă a acordului. La București se crede încă că negocierile se vor putea sfârși pe cale diplomatică, fără să fie nevoie de noi debateri în comisia delegațiilor. Cu toate acestea se pare că în timpul din urmă s'au ivit dificultăți, deoarece părțile nu se pot înțelege asupra cifrei contingentului de vite și fiecare parte își apără cu energie interesele. Cercurile comerciale române stăruie pentru o grabnică înțelegere și voiajorii comerciali austriaci comunică, că se prepară o agitațiune pentru a lua contra-măsuri, în cazul când nu s'ar ajunge în cel mai scurt timp la o înțelegere. Oamenii politici români cred însă, că, cu toată încetineala actuală a negocierilor, tratatul se va putea încheia în scurt timp.

Reînvierea bandelor din Macedonia. Dacă Turcia nouă nătrea speranța că sub noul regim situația din Macedonia se va schimba, evenimentele din ultimul timp au dovedit că Turcia s'a înșelat în așteptările sale. Nu trece zi fără ca să se semnaleze nouă asasinat politice și nouă atacuri de bande în Macedonia. Lupta dintre patriarhiști și exarhiști a isbucnit din nou în Macedonia și Grecii și

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Din psihologia țaranului nostru.

Românul crede că toate câte trebuie să i-se întâmple în cursul vieții, îi sunt scrise de mai înainte, și orice ar face, soarta nu i-se poate schimba. Și iarăși mai crede, că până ce nu vine vremea să se întâmple un lucru, nu se întâmplă.

Când îi vine vremea Românului să se însoare, atunci îi vine și lui gândul de însurătoare. Alfel, stă de vorbă, joacă în horă cu fata care-i menită să-i fie nevastă, dar el nu se gândeste la asta, cum nu se gândeste la moarte. Și într-o bună zi, așa ca din senin, se vede omul prins în lanț, ca un pițigoi. Și atunci i-a venit vremea.

Și vremea asta îi vine Românului de timpuriu, pentru că însuratul de tânăr și mâncarea de dimineață sunt de samă. Și când e omul nins pe mustăți, mai greu își găsește păreche:

Frunză verde tilipin,
Am rămas flăcău bătrân,
Și așa vrea ca să mă 'nsor,
Dar fetele nu mă vor,
Pentru că sunt cam cărunț
Și de zile nu-s de mult:
Numai de cincizeci de ai
Și nu pot mânca mălai,

Că-i mălaiul cam uscat;
Dar eu tot îs de 'nsurat.

Flăcăii bătrâni sunt de râsul satului, și rar, foarte rar se găsec, prin satele noastre, fetele de aceștia cari să nu fie în rând cu oamenii și cărora să li-se stingă sământa.

Unii cred că oamenii aceștia cărora le-a murit ursula, sunt buni la Dumnezeu, pentru că n'au știut niciodată ce-i bine și ce-i rău pe lume. Alții însă zic că aceștia sunt niște păcătoși, morți cu sufletul și cu trupul.

Creștinului îi este dat să se însoare:

Florile de pe izvor
Toate-mi strigă să mă 'nsor,
C'ar fi prea mare păcat
Să rămân neinsurat.

Dar și însurătoarea are rostul ei, și Românul știe că până la douăzeci de ani, se însoară cineva singur; dela douăzeci până la douăzeci și cinci, îl însoară alții; dela douăzeci și cinci până la treizeci îl însoară o babă, iar dela treizeci de ani înainte, numai dracu-i vine de hac.

De aceea mai toți flăcăii noștrii se însoară înainte de 25 de ani, după cum au apucat datina din moși strămoși.

Dacă holleii tomnatici sunt obiectul glumelor și a satirelor satului, apoi vai de capul bietelor fete, cari împletesc coșite albe!

Timpul de măritat este între 15 și 20 de ani; după vârsta asta, fata e stă-lută, și se mărită mai cu greu. Și pentru ce?

Fata care e bătrână
Șede-n casă, țese lână,
Căci ei vremea i-a trecut,
De a mai ști de iubit.

Că doar Românul mai caută și dragostea în căsătorie, nu numai ajutor în gospodărie, și măcar că zic unii:

Dragostea de fată mare
Ca fasolea din căldare:
Nici un vină 'nceace n'are,

Flăcăii, bată-i să-i bată, tot după fete tinere se ațin.

Și au dreptate. Ce să facă ei cu o fată bătrână, care-i o piatră de moară și pentru cei din casă:

La răchita rămurată
Șede-o mamă supărată
Că-i fata nemăritată.
Mărita-o-ar, nu se îndură,
Că mai are un dinte 'n gură,
Legat într-o pânzătură.

Amândoi să fie tineri, așa-i frumos în căsnicie.

Românul, însă, e cam pretențios. Deși el știe că nu se prea poate: »și lăptoasă, și mănoasă, și de vreme acasă«, el nu se

mulțumește să fie fata numai tânără, pentru a-și lega viața cu dânsa.

Mai caută el și alte calități.
Mai întâi trebuie să aibă minte.

Frunză verde frunzuliță,
Am avut o mândruliță
Și-am lăsa-o să mai crească,
Minte'n cap să dobândească.

Toate greutățile pot să le îndure niște însurății cu mintea coaptă, și mai târziu, când își aduc aminte de ele, răd și nu le pare rău. Dar când n'a fost potriveală, din pricină că amândoi au fost tineri fără de minte, atunci oștează amândoi, și ispășesc din greu greșeala ce au făcut:

Nici eu n'am fost de 'nsurat,
Și nici ea de măritat.

Mult preț pune Românul pe vița din care se trage fata.

Flăcăii caută ca mireasa lor să fie din vița bună, din neam bun, din oameni de omenie, cinstiți și cu vază în sat, pentru că tot ei știu să spue:

Vița de vie
Tot învie,

și tot al lor este proverbul străvechi: »Nici din talpă cerc de bute, nici din mojie om de frunte«.

In satele noastre există o adevărată aristocrație. Rar de tot se întâmplă, și a-

Bulgarii se măcelăresc între ei fără ca guvernul să poată pune capăt masacrelor și terorismului. Bandele au fost reconstruite și se lucrează acum la organizarea revoluției ce va izbucni la primăvară. Apostol, cel mai de temut șef de bandă bulgară, care are de partea lui jumătate din populația bulgară a Macedoniei, vorbind la un meeting din Gümensche, și-a terminat discursul cu următoarele cuvinte: »Toți trebuie să se înarmeze și să fie gata pentru momentul când se va da semnalul revoluției generale«.

Un meeting de protestare contra Grecilor din Macedonia. În comuna românească Moloviște a avut loc Duminecă un mare meeting de protestare în contra terorismului bandelor grecești. Au luat parte și locuitorii tuturor satelor bulgărești și turcești din împrejurimi. Oratorii au vorbit de crimele orbile comise de bandele grecești, și au cerut, ca guvernul să intervina cât mai curând pentru stăpînire răufăcătorilor. S'au făcut mișcări: una către ministerul de interne Hilmi-Pașa, și cealaltă către Ahmed-Riza, președintele camerei.

Din Bucovina.

Din Cernăuți se anunță, că primul succes obținut de Români la alegerea din suburbia Roșă este foarte semnificativ pentru viitoarele lupte electorale ce se vor da la colegiile orașului Cernăuți. Candidatul român Modest Scalat a fost ales cu majoritate zdrobitoare a reprezentanților naționale ale Românilor în consiliul comunal din Cernăuți. Germanii au dat un asalt disperat pentru a salva pe candidatul lor Christian Hack, care, cu toate opiniile Germanilor, n'a întrunit decât 127 voturi, față de candidatul român Scalat, pentru care au votat 344 alegători din cartierul Roșă. Germanii s'au bucurat până în prezent de acest mandat în consiliul comunal, considerându-l ca aparținând națiunii lor.

Săptămâna aceasta urmează a avea loc alegerile de comună pentru colegiile din orașul Cernăuți, unde Românii și-au desemnat de asemenea candidați și unde lupta este tot așa de intensivă ca și în suburbii.

Cestiunea creării unei *catedre românești* cu caracter definitiv pe lângă universitatea din Cernăuți, formează una din cerințele principale a Românilor din Bucovina. Deoarece planul creării acestei catedre se trăgănează de către cercurile competente, studențimea universitară română s'a întrunit Vineri în palatul național și a protestat în contra intențiilor de a se desconsidera cererea lor. Studenții români au pornit apoi în corpore la rectorul universității pentru a-i înmâna rezoluțiunea primită în mod unanim în întrunirea ținută. Rectorul universității a promis studenților că va aduce cererea lor la cunoștința celor în drept.

Din camera turcească. Ministrul de interne turc, răspunzând în ședința de Sâmbătă la trei interpelări cu privire la începerea acțiunii comitetelor macedonene,

tunci e un mare scandal, o mare indignare în tot satul, ca fata unui gospodar să se mărite cu un argat, ceea ce constituie o rușine. Numai în județul Bacăului, pe unde sunt mulți Unguri, și probabil sub această influență, prin unele locuri este obiceiul de a se face căsătorii între stăpâni și argați, dar și acolo în anumite cazuri, adică atunci când moare stăpânul și argatul e un om înțelept. În asemenea împrejurări căsătoriile sunt rezultatul unor necesități economice, a unei combinații de gospodari, nu însă a unei porniri sufletești.

Altfel, pretutindeni la Români se consideră ca o mare necinste, în tot cazul este o »mésaliance« căsătoria între un gospodar și o slugă:

Năcăjitu-i omul, Doamne
Când se culcă și nu doarme;
Năcăjitu-i omu-atunci
Când își dă boii pe junci,
Și vacile pe juninci,
Și copila după slugi!

Tânără și de neam, tot nu-i de-ajuns:
să mai fie și frumoasă.

Peste tot locul se știe că:

Totdeauna fetișoara
Mărită pe fetișoara.

Și așa de mult ține fiicăul român la
fetișoară încât pentru dânsul este o lege:

De cât oi întinge'n unt
Și m'oi uita în pământ,

declară că mișcarea bandelor încetase când s'a proclamat constituția, dar că bandele nu sunt încă cu totul desființate, existând până și astăzi. Este greu guvernului să împiedice agitațiunea lor. Ministrul expune apoi acțiunea diferitelor propagande și a arătat măsurile luate de guvern pentru menținerea statului quo eclesiastic și școlar din 1903 anunțând că chestiunea bisericilor va trebui să fie definitiv tranșată de o comisiune mixtă numită de cameră. Ministrul indică trei moduri de a se tranșa chestiunea bisericilor.

Interpelatorul musulman critică acțiunea guvernului de când s'a făcut schimbarea politică. Interpelatorul bulgar zice că autoritățile turcești protejau bandele grecești; oratorul critică menținerea statului quo eclesiastic chiar după restabilirea constituției. Ministrul de interne respinge imputările aduse guvernului.

Diferiți deputați musulmani și greci au vorbit apoi pro și contra. Deputatul grec Nalis face istoricul mișcării macedonene, care a luat naștere în urma tratatului dela San Stefano și a luptei panslavismului; critică guvernul și acțiunea reformelor austro-ruse; enumără 35 cazuri de escese bulgărești de la proclamarea constituției. Mai mulți deputați musulmani vorbesc în contra acțiunii Bulgariei. Un altul ia apărarea Grecilor și Aromânilor. Deputatul Carolidis, grec, zice că singurul mijloc de a da o soluțiune chestiunii macedonene e ca Europa să nu intervină. Urmarea discuției s'a amânat pe ședința viitoare.

Iarăși „din mizeriile noastre“.

(Urmare.)

Și iată că abia trec zece zile dela declarația principiară citată a »Tribunei« și se și ivește unul dintre anonimi, d-l Ioan Duma-Paltin, student în filosofie, și, în urma unui »sentiment de datorie față de invitarea »Gazetei« publică sub eticheta »Din istețimea d-lui Dobrescu, unul dintre anonimi«, un articol așa de josnic-personal și de veninos, în cât cel ce va scrie cândva istoria ziaristicii noastre, se va bucura când va putea găsi în el un clasic specimen pentru capitolul »genul pătimaș.*)

În acest articol anonimul domn — invitat de redacția, care zicea cu zece zile înainte, că »mentalitatea și direcția culturală a unei singure persoane nu poate forma obiectul unei discuții publice« — cu citate false și falsificate**) mă dă gata că n'aș ști românește, »că stilul, topica, aproape fie-care cuvânt este o osândă a celui ce a supt lapte românească. (O biată figură omerică, pe ce mână ai încăput!)

*) Pentru acel istoric, nu însă pentru cinstitul public român notez că articolul se află publicat în n-rul 228—1908 al »Tribunii«.

**) De ex. fraza: »Deși am mângăierea, că suntem aici vre-o câți-va, al căror aproape întreg timpul liber le e stăpânit de năzuința de a se orienta asupra... mi-o mutilează astfel: »suntem aici vre-o câți-va cu năzuința de a se (?) orienta... și... o face d-l »critic literar« pentru a scoate în evidență vre-o greșală în folosirea pronumelor reflexive!

Mai bine-oi întinge'n sare
Și mă voi uita la soare.

Fata frumoasă el o aseamănă cu soarele și bogăția nu-i poate da nici o strălucire. Țărânel nostru nu se închină bogăției, de aceea nici nu se întreabă el ce avere are fata, care i-a căzut la inimă. Ba când îl cunoști mai bine, vezi că el desprețuiește bogăția:

De-aș trăi cât frunza în vie
Nu iau fată cu moșie
Să-mi poruncească ea mie,
Ci-oi lua una săracă
Ce i-oiu porunci să facă
Și să-mi fie mie dragă

Asta e: cât de săracă, dar să-i fie lui dragă. Și ca să-i fie lui drag, trebuie să fie frumoasă ca soarele. Și nu numai frumoasă ca soarele, dar și dragăstoasă ca dânsul:

Ce folos de chip frumos
Dacă nu e lipicios!

Și dacă Dumnezeu n'a făcut pe toate fetele frumoase, asta nu înseamnă că cele urâte trebuie să rămână nemăritate. Frumusețea este și ea ceva trecător:

Frumusețea vestejește
Iar înțelepciunea crește.

(Va urma)

Apoi mai dă d-l anonim Ioan Duma-Paltin un fel de statistică, pentru a arăta că e slab sprijinită societatea »Petru Maior«, la care de altcund dânsul nici astăzi nu e membru în toată ordinea.

Acum știe toată lumea că cu statistică, dacă folosești datele în mod tendențios, poți scoate tot ce vrei, și tendențios le folosește d-l anonim când, spre pildă, scoate argument statistic din împrejurarea că »în sala de lectură când sunt mai mulți, vreau să spun când afară e mai frig, întâlnești câte 15—20 de inși, altfel câte 4—7« (N. B. sala e deschisă ziua întreagă).

Aceasta scrisoare a produs firește un mare resens în întreaga tinerimea noastră din Budapesta. Societatea »P. M.« a trimis o desmițire oficială, iar subscrisul am trimis o scrisoare recomandată la adresa d-lui Director al »Tribunii«, în care am explicat mai pe larg geneza aceluia articol pătimaș.*)

Căci în timpul din urmă se introduce societate un spirit strâmt, în care se observa influența dezastroasă a criticii noastre literare de astăzi, în care principiile estetice sunt înlocuite prin regulamentul de partid, iar principiile etice-naționale prin cele ale cinismului. 2—3 »literați« se cocotau pe rând la catedră și, în loc de a face literatură românească în sufletețoare și luminătoare, făceau exerciții de »spirit«, de înțepături. Cei veniți dela licee străine erau bruscați cu chițibușuri de limbă și bătărilor astfel, încât societatea noastră, unica societate academică în patrie, în timpul din urmă nu mai reprezenta un atrăgător centru de cultură românească, ci un cuib de Alexandrinști, cari nu mai căutau la cultura românească în toți ramii ei de manifestare, ci numai la virgule și puncte.

Când a venit comitetul actual și a fixat un program mai larg, în care pe lângă literatură frumoasă să încapă și știință română și sociologia, și economia națională, acei »literați« cu furia despotului detronat s'au năpustit asupra noastră.

Însă conducerea »Tribunii« nici printr'un singur cuvânt n'a luat notă de scrisorile noastre.

În 12 Noemvrie o nouă scrisoare recom. trimisă directorului »Tribunii« urgita publicarea desmițirii datelor și afirmărilor cuprinse în scrisoarea injurioasă.

Dar nici la aceasta n'am primit satisfacția cerută.

Își poate închipi orice om cu judecata limpede, ce influență dezastroasă pot avea astfel de proceduri necorecte asupra moralului public din sânul studențimii. Un organ publicistic, ce se ține între cele de frunte, între zările noastre naționale, să nu publi e nici măcar desmițirea oficială a unor exibiții spuse într'un ton pătimaș la adresa studențimii noastre! Și în același timp dl autor al articolului, d-l »colaborator«, cu sarcasm pe buze spunea, că nu se va publica, fiindcă are pe cutare și cutare prietin în redacție!

Abia într'un târziu, în nrul din 26 Nov. »Tribuna« vine și răspunde la »Poșta Red.« deci după rubrica »Bursei de mărfuri și efecte« dându-ne cheia pentru înțelegerea acelei tăceri, care iarăși n'o onorează pe »Tribuna«.

Știți de ce nu vrea »Tribuna« să publice desmițirea? Pentru că »...corespondențele la care țineți să răspundeți sunt scrise de un distins tânăr universitar...« (Da, știam noi și din cazul de mai sus că orice colaborator al »Tribunei« e »distins! Tocmai că am dori să nu-i mai distingă...») Urmează apoi niște complimente la adresa președintelui societății »P. M.«, foarte contrazicătoare cu cele susținute de acel »tânăr distins«. Ear despre rectificarea atacurilor îndreptate împotriva societății, nici pomenire...

Deci vechea tactică de cocoloșire, sau ca să-i zicem cu terminul din Țară, de unde l'a împrumutat »Tribuna« — de *musalizare* a »Tribunei« din Arad.

Morala legendei: 1. La orice caz colaboratorul nostru are dreptate, și chiar dacă ar fi calumniat, nu trebuie supărat prin desavuare. 2. Necolaboratorul nostru nu poate avea dreptate, sau merit, și chiar de le are, trebuie rețacute.

IV. Epilog.

Incheiu scrisorile mele cu aceea, că-i adresez »Tribunei« rugarea, ca în discuțiile cărora le dă loc să fie mijlocitoare mai obiectivă, neluând relațiile personale de

*) Abstrăgând dela jignirea prin alegeri a unor ambiții personale, cauza principală a fost că noul comitet a voit să introducă un spirit mai larg și mai fecund în programul de activitate al societății »Petru Maior«.

criterii ale adevărității. Căci printr'o activitate, care ar slăbi moralul public și ar laxa disciplina în organismul nostru național, oricare foaie de a noastră și-ar micșora foarte mult meritul ce și l'ar fi câștigat prin trezirea masselor la conștiința națională.

Budapesta, Ianuarie 1909.

Aurel Dobrescu.

STIRILE ZILEI.

— 20 Ianuarie v.

O deputațiune la ministrul Wekerle. Deputații dietali aleși în comitatul Sibiiului s'au prezentat Sâmbătă corporativ la prim-ministrul Wekerle, pentru a-i preda petițiunea comitatului Sibiiu în afacerea rețelei linii ferate prin pasul dela Turnuroșu. Prim-ministrul Wekerle a primit deputațiunea în mod afabil și a declarat că chestiunea aceasta formează chiar acum obiectul negocierilor cu România.

Dela »Clubul român« din Viena. »Clubul român« din Viena, sub protectoratul D-rului general Alexandru Lupu, și-a ținut în 16 Ianuarie a. c. în restaurantul »Zum Magistrat« I., Lichtenfelsgasse Nr. 3 adunarea generală ordinară denumind de membrii onorari ai săi pe: Excelența Sa I. P. Sântitul Domn Dr. Victor Mihalyi de Apșa, arhiepiscop și metropolit în Blaj; Excelența Sa I. P. Sântitul domn Dr. Vladimir de Repta, arhiepiscop și metropolit în Cernăuți; doamna general Alexandru Lupu, Viena și d-nul Dr. Vasilie Lucaciu, preot și deputat dietal în Sisești. Noul comitet s'a constituit în următorul mod: Președinte: George Vitencu tipograf III/I Eslargasse 4; vicepreședinte Nicolae Roșca comerciant I Wollzeile 3; secretar I Ioachim Sociu lăcătar IX Spittelauergasse 2a; secretar II Petru Buba sculptor III Hetzgasse 24; cassar Alexandru Barbu mecanic III Eslargasse 4; controlor George Ștefani comerciant VII Burggasse 51; bibliotecar Ioan Prevaritura comerciant VI Gumpendorffstrasse 65. Substituți: Sever Pop comerciant VII Siebenstergasse 21, Teodor Moldovan lăcătar XVIII Schulgasse 71. Comisia de revizuire: Alexandru Lupu general i. p., Apfelgasse 3, Dr. Lazar Popovici medic XV Mariahilferstrasse 136, Dr. Marius Sturza medic VII Westbahnstrasse 35-a. — Pentru comitet: G. Vitencu președinte, I. Sociu secr. I.

În jurul procesului de înaltă trădare din Agram. Societatea ziaristilor sârbi din Belgrad a ținut Duminecă seara o ședință în care a hotărât să se adreseze un memoriu principalelor ziare din Europa, rugându-le să trimeată reprezentanți la Agram, unde se va judeca cunoscutul proces de înaltă trădare contra unor sârbi și croați. Societatea ziaristilor e convinsă că reprezentanții acelor ziare vor putea să se convingă astfel de nedreptatea învinuirilor ce se aduc celor acuzați.

Papa către împăratul Wilhelm. Cu ocaziunea aniversării a 50 de ani dela nașterea împăratului Wilhelm, Papa a trimis suveranului german o lungă scrisoare prin care îl felicită și își exprimă dorința ca relațiile amicale dintre scaunul papal și curtea germană să devină cât mai trainice.

Aniversarea alipirei Basarabiei la Rusia. La 1912 se împlințește un secol de când Basarabia a fost alipită de Rusia. Cu prilejul acestei aniversări, cercurile administrative prepară mari serbări. Se va edita o publicațiune jubilară, pentru care începe să se culeagă de pe acum materialul necesar. Publicațiunea va arăta tot ce s'a făcut în Basarabia în timp de 100 ani și va conține portretele tuturor celor, cari au lucrat pe tărâmul cultural și administrativ. În fruntea comitetului pentru editarea publicației jubilară, se află Nicolae Krupenski, deputat guvernamental și mareșal al nobilimii din Basarabia. Nicolae Krupenski este de origine moldovean, însă este contra autonomiei culturale și administrative, ce s'a dat provinciei de către țarul Alexandru I, la anexarea ei la Rusia.

Cutremur de pământ în Africa. După știrile aduse de către indigeni, satul Tetuan, ar fi fost distrus de un cutremur de pământ. Locuitorii satului deșteptați din somn au alergat afară din colibe lor, cerând mila lui Alah, supărat în urma faptelor necredincioșilor. Atunci, coasta muntelui pe cari se găsește satul, se prăbuși în fundul văii. Se crede că, toți locuitorii satului au fost omorâți. Nu se cunoaște numărul victimelor.

Generalul Görgei, fost comandant al armatei honvezilor, care înainte cu 60 ani a capitulat la Világos (Siria), a ajuns etatea de 91 ani. Sâmbătă și-a serbat ziua nașterii în Budapesta. I-s-au făcut ovațiuni din partea multora. L-au felicitat și honvezii dela 1848, multe dame din cercurile aristocratice și alți notabili. Generalul Görgei, care și-a conservat încă puterea corporală și spirituală, a conversat viu cu toți și le-a mulțumit.

Incidente între Roosevelt și Senatul californian. Din New-York se anunță că ultimele 4 săptămâni ale prezidenției lui Roosevelt vor fi pline de conflicte serioase între senat și președinte, în chestia conflictului cu Japonia. Roosevelt a adresat o depeșă senatorilor Californiei rugându-i să nu propună legi anti-japoneze. Parlamentul californian a fost foarte iritat de această intervenție a lui Roosevelt și Senatul a făcut președintelui reproșuri serioase. Președintele Roosevelt a răspuns că el n'ar avea de obiectat dacă California ar aduce legi generale contra tuturor străinilor, dar cere ca să nu se voteze o lege apăsătoare cu deosebire contra japonezilor. Această cerere a produs atâta indignare în California încât guvernul a fost solicitat să ceară rechemarea consulului japonez din California.

O nouă dramă polară. Revista geografică din Roma scrie, că după ultimele știri sosite din San Giovanni din Terranova se crede că dr. Cook cunoscutul explorator, trebuie să fi perit în ultima expediție polară pe care a întreprins-o anul trecut. Acum un an Cook, care fusese ajutat în organizarea expediției de bogatul american Bradley, a plecat în Groenlanda, stabilindu-și quartirul de iarnă la Annatok, cu 20 de mile mai la nord de stațiunea Etah, unde se oprise exploratorul Peary cu doi ani mai înainte. La jumătatea lunii Februarie, Cook a plecat mai departe însoțit de doi eschimoși, cari duceau cu dânsii o mare cantitate de proviziuni. În luna Maiu îndrăznețul explorator înștiință pe niște prietini ai săi din Groenlanda că speră să atingă în curând țânta propusă, urmând să se întoarcă în patrie pe la mijlocul lui Iunie. Mai multe persoane au fost însărcinate să îi iasă înainte, într-o localitate fixată chiar de Cook. Văzând însă că exploratorul nu mai vine, misiunea s'a retras la începutul lui Septembrie, lăsând în locul, pe care el însuși hotărâse, o mare cantitate de proviziuni. De atunci însă n'a mai dat nici un semn de viață și părerea generală este că el ca și André, ea și mulți alții a căzut în regiunile polare, victima îndrăznețului și nemărginitului său curaj. Millionarul american Bradley, care i-a dat banii necesari pentru organizarea expediției, a hotărât să întreprindă o nouă expediție, care se plece cât de repede în căutarea nefericitului explorator.

Pentru masa studenților români din Brașov s'au mai făcut următoarele contribuții:

Cu lista de colectă Nr. 87 (colectant Emil Teșu cl. VIII gimn.): George Tișca preot, Bran 2 cor. Ioan cav. de Pușcariu Bran 5 cor. Neculae Popoviciu comers. Bran 2 cor. Maria Cosma comers. Bran 1 cor. George Teșu preot, A. Certés 2 c. Emil Reit inv. din prilejul logodnei cu d-soara Marietta Anganu; Bran 3 coroane, Ioan Aldea comers. Bran 1 cor. George Enescu paroch, Bran 2 cor. Ilariu Reit paroch, Bran 2 cor. Neculae Vlad funcționar Bran 1 cor. Axente Moșoiu notar Bran 2 cor. Iacob Popa notar Bran 2 cor. Suma cor. 25.

Cu lista de colectă nr. 76 (colectant Ioan Moldovan cl. VIII): Pavel Crișan casar la »Fratia« Agnita 50 bani, Dr. Simion Cheșian, Agnita 2 cor. Vasilie Rădulet, Hendorf pr. 1 cor. N. Dobro paroch Hendorf 5 cor. Elena Ticușan, Hendorf 1 cor. Ilie Moldovan Hendorf 1 cor. Laolaltă cor. 10/50.

Primească generoșii donatori sincerile noastre mulțumiri. — *Diracțiunea școlilor medii gr. or. rom. din Brașov.*

O misiune chinezească în Europa. Sâmbătă a sosit în Londra acompaniat de o numeroasă suită, Tang Sao Yi, trimisul special al guvernului chinez pentru a studia diferitele metode administrative și financiare ale marilor puteri. Trimisul chinez are o scrisoare autografa împăratului Chinei către regele Eduard. Misiunea va mai vizita Parizul, Berlinul, Bruxelles, Roma și Viena.

Mare furt la un oficiu poștal. Din Fiume se anunță că Sâmbătă după amiază un bărbat s'a prezentat la oficiul poștal din localitatea Susaken și a depus acolo o sumă de 200,126 coroane pentru o lo-

calitate învecinată. Funcționara care a luat în primire scrisoarea de valoare a închis-o și a depus-o pe masă împreună cu alte valori. Înainte de închidere însă se prezentă la oficiu o femeie însoțită de un bărbat ce părea a fi un birjar și în momentul când funcționara trecu într-o sală învecinată, una din persoanele rămase a furat scrisoarea cu cei 200,126 coroane. Reîntoarsă, funcționara a observat imediat furtul și a telefonat jandarmeriei care a deschis o anchetă. Aceasta însă e foarte dificilă pentru că lipsesc semnalmintele persoanelor bănuite.

Un fenomen curios s'a petrecut pe Marea Neagră. Din cauza frigului îngrozitor, marea a fost înghețată pe o întindere considerabilă. Astfel vaporul »Iasi« care a pornit diu Sulina spre Rotterdam, a parcurs distanța până la Constanța pe o mare înghețată fiind nevoit să spargă ghiata spre a putea înainta. Un asemenea spectacol a mai oferit Marea neagră în anul 1866.

Gemeni cu etate diferită. Cazul s'a petrecut într'un sat pomeranian aproape de Laumberg. Femeia vizitiului Oetsch a dat naștere unor gemeni, 2 fete. A doua dintre fetele nou născute a venit pe lume în 1 Ianuarie anul acesta 1909, cu 24 oare după cea dintâi, care s'a născut în 31 Decembrie 1908, așa că în cazul acesta, unic în felul său, gemenii s'au născut în doi ani diferiți.

O fată în haine bărbătești. Poliția din Berlin a conces unei fete berlineze de 24 ani, de a purta în locul îmbrăcămintei de până acuma femeiești, haine bărbătești. Fata are alure și trăsături bărbătești și de repeți ori a fost oprită pe loc, când umbla pe stradă, fiindcă se credea că e un bărbat îmbrăcat în haine femeiești. A adresat mai multe rugări în privința aceasta poliției dar a fost respinsă. În zilele ultime directorul poliției a cerut părerea a doi medici despre acest caz. Amândoi medicii au declarat, că construcția corpului fetei e femeiească, dar fața, umbletul și caracterul ei sunt bărbătești. Această damă, se zice în expertiza medicilor, numai îmbrăcând femeiești poate provoca supărare publică, nici-odată însă fiind îmbrăcată în haine bărbătești. În urma aceasta poliția a conces fetei să poarte haine de bărbat.

Un pianist de trei ani. Mai precoce decât Mozart pare a fi noua minune ce s'a descoperit în Lipsca, unde a apărut înaintea publicului. E vorba de un pianist de trei ani Pillar Osoriv, care a cântat de rost la pian o piesă foarte dificilă și a cântat-o perfect. Se întreabă lumea cum se poate, ca creeri așa de fragezi să aibă puterea necesară pentru astfel de prestațiuni. S'a făcut o subscripțiune pentru a aduna un fond necesar pentru a face în mod normal educațiunea muzicală a acestui copil extraordinar dotat și spre a împiedeca, ca să nu fie sleite forțele lui printr-o prematură exhibițiune în Germania sau în străinătate.

Varietăți.

Numai lumea din Franța, ci toți cunoscătorii stărilor din această țară, s'au obicinuit să încerce un sentiment de respect la auzul sau la citirea numelui *Confederației generale a muncii*, care ia sau, cel puțin, se crede că ia, parte la guvernare în Franța. *Confédération Generale du Travail* (C. G. T.) se pare că e în Franța sperietoarea tuturor guvernelor, cari ar voi să propue sau să lase să treacă prin parlamentul Republicii o lege prea puțin democratică. Această mare uniune muncitorească e, îndeosebi pentru muncitori, speranța »revoluției apropiate« aducătoare de alte vremuri.

Făcând însă puțină statistică, ca și Francezii, ne putem convinge că această strașnică confederație muncitorească nu e pe atât de puternică și primejdioasă pe cât lumea s'a obicinuit a o crede.

E adevărat că în momentul de față se găsesc în această *Confederație*, 65 federații muncitorești, 2586 sindicate cu 294,398 membri în total. Singure drumurile de fier au dat un contingent de 50.000 de sindicaliști, vapoarele 40.000, iar minele 30.000 de sindicaliști mineri.

Toate aceste federații și sindicate însă nu contribuie cu mai mult de 25.000 lei anual la casa confederației generale, iar *Vocea Poporului*, organul acestei confederații nu are decât 6000 de numere.

Confederația generală a Muncii din Franța se vede că numai atunci când e privită de departe, e mare.

Șerpi jupuți de vii. — Cerințele industriei de azi sunt uneori unite cu cea mai mare cruzime. Așa, de gustul model și din dorința omului de a se găti, păsările cu pene frumoase sunt omorâte cu miile, iar ciobanii din *Persia* și *Turkestan* schingiuiesc pe bieții miei ca să le facă lână cât mai crețu și cu cărlionți. Dar, aceste suferinți nu sunt nimica față de schinguirile pe care le suferă de o bucată de vreme șerpii din *Java* și *Sumatra*. Pielea de șarpe slujește la facerea cingătorilor, portofelurilor, pantoflor și a fel de fel de lucruri de marochinărie.

Cererea a ajuns mai mare decât oferta și industria cu piei de șarpe e atât de înfloritoare, încât s'a constituit o societate de capitaliști olandezi și americani cu un capital de peste 200,000 lei în *Batavia*, care exploatează peile de șerpi din Indiile neerlandeze. Ea se numește *The Java Reptile Skin Co.* Această societate plătește foarte puțin șerpii morți, dela 10—15 bani unul, după lungime. În schimb, un șarpe viu e plătit uneori și cu 5 lei. Această deosebire de preț vine din cauză, că șarpele mort se juoiaie greu și pielea se rupe, pe când șarpele viu se juoiaie foarte lesne. Această jupuire e desigur neomească, barbară și sălbatică, dar poțtim de propăvăduși milă vânătorilor de șerpi! Iată ce pătește șarpele de cum e prins. Luându-l dela vânător, funcționarul societății apucă șarpele de cap și de coadă și-l strânge cât poate; pe urmă îl leagă cu capul de un pom, în vreme ce un ajutor îl trage de coadă ținându-l întins. Cu vârful unui cuțit taie pielea împrejurul gâtului, apucă de capătul făcut astfel și trage de piele, întorcându-o pe dos, par' că ar scoate o mânășă. Șarpele se zbate apoi în chinuri un ceas și ceva, înainte de a muri. Analele industriei ne arată, din fericire, puține tragedii de atâta cruzime. (>La Nature«, 12 Dec 1908. În acest articol se dau și 9 fotografii care arată și cele 5 ace ale jupuirii.) »Nat.« nr. 4.

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 2 Februarie. Consiliul de miniștri austriac a acceptat după o dezbateră mai lungă proiectele de legi privitoare la cestiunea limbei în Boemia. Aceste proiecte vor fi prezentate mâine parlamentului vienez.

Flevlje, 2 Februarie. Din localitatea Berone (Sandjacul Novibazar) se anunță că Arnăuții au incendiat două sate sârbești. Armata turcească a atacat pe Arnăuți și a incendiat două sate arnăuțești, a căror populațiune s'a opus armatei turcești.

Berlin, 2 Febr. În numărtoase orașe din provincie partidul social-democrat a aranjat demonstrațiuni în favorul votului universal. Din cauza acestor demonstrațiuni s'au ivit conflicte sângeroase cu polițiile locale. În Breslau, Köln și Frankfurt a. M. poliția a făcut numărtoase arestări. În Hannover poliția a făcut us de arme rănind mai greu pe vreo 20 persoane.

Belgrad, 2 Febr. În consiliul de miniștri ținut Duminecă s'a stabilit definitiv textul memorandumului în cestiunea anexării Bosniei și Herțegovinei, pe care-l va prezenta guvernul sârbesc puterilor mari. La propunerea ministrului de comerț s'a hotărât a cere scupcinei un credit extraordinar de 29 milioane dinari pentru facerea unei noi linii ferate.

Semlin, 2 Febr. Mai multe ziare comunică că în urma crizei economice ce durează de patru luni, 20 firme din Belgrad și un număr egal din țară au încetat plățile. Pasivul se estimează la peste 2 milioane franci.

Constantinopol, 2 Febr. Dela direcțiunea centrală de aici 'a mișcării de boicot s'a dat instrucțiuni ca să se inceteze cu boicotul deoarece înțelegerea cu Austro-Ungaria e aproape să se aranjeze în toate detaliile ei.

Constantinopol, 2 Febr. Marele vizir a comunicat eri marchizului de Pallavicini, că toate dificultățile în cestiunea boicotagiului au fost depărtate. Șefii hamaliilor au decis să reia lucrul, dacă Poarta va anunța prin

ziare, că este mulțumită de înțelegerea care a avut loc. Această publicațiune se așteaptă pe mâine.

Berlin, 2 Februarie. — Ziarului »Vossische Zeitung« i-se comunică din Sofia: Se crede că puterile mari, cari n'au intervenit până acum, vor face Marți pașii necesari pentru a evita un eventual războiu turco-bulgar. Unii diplomați n'au primit până acum instrucțiuni în acest senz. Afară de aceasta toți miniștri, afară de primul-ministru, care e bolnav, pleacă azi la Filipopol unde se slujește un parastas pentru prințesa Maria Luiza, fosta soție a țarului Ferdinand, de unde se vor înapoia Marți.

Petersburg, 2 Febr. În sferele diplomatice de aici se anunță că Bulgaria a făcut cunoscut guvernului rus hotărârea sa, de a nu mai lăsa pe Turci să întârzie cu răspunsul decisiv. Guvernul rus a promis că va interveni de urgență pe lângă guvernul turc.

Glume.

Logodnicul: Dragă de ai ști cât te iubesc! Pentru tine m'ași arunca în apă, în foc. Un cuvânt din gura ta și fac ce vorești...

Logodnica: Nicule! Aș vrea să mergem mâine la teatru.

Logodnicul: Numai de n'ar ploua.

— Cum, domnule, zice o domnișoară cătră un funcționar de bancă, de abia de o oră mă cunoști și îmi și ceri mâna?

— Ah, domnișoară, eu te cunosc de doi ani; tatăl d-tale de atunci și-a depus zestrea la banca noastră.

Distrat.

Zăpăcilită (cătră servitoarea lui): Nu știu când o să mă întorc acasă, dar să faci focul cu o jumătate de ceas înainte de a veni eu.

Bibliografie.

— »*Legenda Funigilor*«, poem dramatic în trei acte de St. O. Iosif și D. Anghel. Prețul 1 Leu.

Dante »*Infernul*« traducere în versuri de N. Gane. Prețul 3 cor. 50 bani. plus 30 bani porto.

»*Prin Vraja Dragostei*«, nuvele de *Vasile Pop*, editura Minerva. Prețul C. 1-50 plus 10 fileri porto.

M. Sadoveanu »*Vremuri de Bejemie*« 2 cor.

Guy de Maupaanssi »*Povestiri alese*« traduse de M. Sadoveanu. 2 cor.

Octavian Goga »*Poezii*«. 1 cor.

Zaharie Bârsan »*Poesii*« 1 cor. 50.

Sandu (Aldea) »*Articicia Plugarului*« — 50 bani.

Ioan Adam: »*Năzuinți*« povestiri și »*Pe lângă vată*«, pilde și glume țărănești. Ambele à 1.50 cor.

St. O. Iosif. »*Zorile*« Dramă istorică în două acte și în versuri. Prețul 1 cor. (10 b. porto).

»*P. Ispirescu*« *Povestirile unchișului sfătos*. 1 cor. 50. (10 b. Porto).

Vasile Alexandri. Ediția II din opere complete. *Teatru I*.

De cuprinsul următor:

»*Șoldan Viteazul*«, »*Mama Anghelușă*«, »*Herșcu Bocegiul*«, »*Clevetici*«, »*Sandu Napoile*«, »*Surugiul*«, »*Ion Păpușariul*«, »*Cucoana Chirița*«, »*Barbu Lăutaru*«, »*Paraponisitul*«, »*Kera Nastasia*«, »*Haimana*«, »*Gură-Cască*«, »*Stan Covrigariul*«, »*Vivandiera*«, »*Păcală și Tândală*«, »*Scara mâței*«, »*Craiu nou*«, »*Hartă Răzășul*«, »*Ramășagul*«, »*Peaștra din casa*«, »*Nunta țărănească*«, »*Chirița la Iași*«, »*Chirița în Provincie*«.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Braniceo.

Dr. STEBIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena
Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

Voci din public.*)

Vă rugăm în interesul reputației noastre a da loc în partea taxabilă următoarelor rânduri față cu atacurile vehemente, ce-au fost îndreptate contra persoanelor noastre de niște corespondenți anonimi din Brașov în »Tribuna« din Arad, sub titlul »Csárdásul din Brașov«. Am adresat numitului ziar următoarea telegramă:

„Tribuna“ Arad.

Corespondenții D-Voastră un profesor — un brașovean îi ținem și declarăm de oameni lipsiți de cultură de caracter, de mișei, de moșci. Pretindem să publicați aceasta în jurnalul D-Voastră numindu-i pe ei după nume. Iar D-Voastră — fiindcă în butul publicației din »Gazeta Transilvaniei« dați loc la astfel de corespondențe, care nu-s demne de un jurnal serios — Vă gratulăm la distinsa prietinie.

Dr. Ion Kovács.
Dr. Ilie Carol Barbul.

*) Pentru forma și cuprinsul celor publicate sub rubrica aceasta Redacțiunea nu ia răspunderea.

Nr. 766—1909.

Publicațiune.

Fiind gata consemnările ce sunt a se face — în sensul §-lui 17 al Statutului canalizării — despre competența de 1%, ce este a se plăti drept competență fundamentală pentru canalizare și de 2% drept competență pentru folosirea canalizării — de plată din partea acelor proprietari de realități, a căror realități se află în vre-o stradă sau în vre-o cale în care canalizațiunea este gata și predată folosinței.

Mai departe fiind aceste consemnări depuse în percepțorul orașenesc spre a putea fi luate în vedere de publicul interesat pe tot timpul dela 22 Ianuarie până la 6 Februarie 1909.

De aceea se aduc la cunoștința publică următoarele:

1) După sumele de chirie, sau după venitul curat catastral al caselor resp. realităților înșirate mai jos sunt a se plăti la casa orașenească pe anul 1909 pe lângă quartalele de dare și 3% drept competență fundamentală pentru canalizare și pentru folosirea canalizării.

Realitățile după a căror chirie resp. venit curat sunt a se plăti numitele 3% sunt casele resp. realitățile ce se află: pe Șirul inului, Șirul florilor, Târgul grăului, Șirul putinarilor, Strada Vămii, Strada Porții, Târgul cailor, Strada neagră, Strada Costiții de jos, Strada Michael-Weiss, Strada Sf. Ioan, Strada Aurarilor, Strada Bruțarilor, Bulevardul Rudolf, Strada Orfanilor, Strada Spitalului, Stradela Școlii, Stradela Hirscher, Curtea Honterus Strada Aței dintre Strada neagră și Strada Porții, Strada Pelarilor, Strada Papucarilor, Sub Bucium și în Strada sub Bucium spre Strada Porții; asemenea după susnumitele realități ce se află: în Strada lungă, Strada de laturi, Strada Furcilor, Strada Gării începând dela gura »Străzii Furcilor« până la Strada Porții, Strada Gării începând dela gura Străzii Furcilor în jos, Strada Dascălilor, Strada Sătei, Strada Școalei de notat, Strada Agrașelor, Livadia Postii,

Sunt livezii din Strada Fabricelor, Strada Fântâni, Strada Mică, Șirul Străzii dela Nrul 2—8.

2) Reclamațiunii contra impositului prea mare se pot înainta în scris la Magistrat până la 6 Februarie 1909.

Brassó, în 21 Ianuarie 1909.

477,2—2) Magistratul orașenesc.

PUBLICAȚIUNE.

În 17 Februarie 1909 st. n. după prânz la 3 oare se va ținea în cancelaria subscrișului licitație din mână liberă a Casei și grădinei din Șirul Cetățuiei Nr. 3, Brașov, introdusă în cărțile funduare Nr. 3696 sub Nr. top. 5745 și 5746.

Până la 1 Februarie so primesc și oferte în scris, de cumpărare din mână liberă.

Realitățile se vor vinde și parțial, 2—3 părți.

Informații mai de-aproape se pot lua în cancelaria subscrișului

Dr. Karl Lurtz,
notar public reg.

De bună seamă

cetește acest bun sfat!

Vestea bună ajunge departe. Această zicală se potrivește și la „Franzbranntwein“, a cărui faimă a ajuns și la noi; de aceea vom spune, de ce e atât de iubit acesta.

„Franzbranntwein“
ca păstrătorul vieții!

Fie cineva însurat, fie fără nevastă, e foarte bine, ca să aibă la casă un leac, cu care să-și ajute, îndeosebi dacă s copii la casă, dacă are vr'unul durere de cap, ori de stomah. În fece familie sunt de acela, cari nu pot dormi, ori sunt nervoși, au reumă, îi doare spinarea, sau se simte slab, ori ametește? În astfel de cazuri folosește „Franzbranntwein“, care nu numai întărește mușchii, ci dacă se ține cineva de îndrumările date face servicii, cari nu se pot plăti cu bani.

Tinerii de multe-ori cad jos de muncă, după care vine boala. De aceea e bine, ca cel ce lucră mult dimineața și seara să-și frece membrele, peptul, capul cu »Franzbranntwein« și puterile i-se înoseșe duplu.

„Franzbranntwein“
ca medicina întăritoare la cap.

Cunoști pe cineva, care a fo'osit „Franzbranntwein“? Oamenii bătrâni întineresc.

Văzuta-i om sgriburind de frig? Nu ar tremura, dacă și-ar freca cu emintita medicină. Nu numai frigul, ci și căldura, asudarea o împedecă.

La câți oameni nu le pute gura? Dacă însă ș-ar clăti gura în fie-care dimineață și seară cu apă amestecată cu „Franzbranntwein“, gura capătă miros plăcut, dinții nu se scorburesc, nu capătă omul dureri de stomac.

Și frumusețea părului o susține amintitul medicament. Împedecă căderea părului și încărunțirea de cu vreme.

„Franzbranntwein“ se capătă pretutindeni, dar la cel adevărat pe sticlă e figura unui bărbat.

Se preparează numai în laboratorul „KOSMOS“ din GYÖR, de unde se trimite ori unde cu rambursă, ori dacă

se plătește înainte 30 fil., 40 fil., 1 și 2 coroane pentru o sticlă. — 10 sticle mici fac 3 coroane.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute eșecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

- IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR ARGINT ȘI COLORI
- CĂRȚI DE ȘTIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE
- STATUTE.
- FOI PERIODICE.
- BILETE DE VISITĂ
DEFERITE FORMATE.
- PROGRAME ELEGANTE.
- BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚA ȘI ÎN COLORI.
- ANUNȚURI.
- REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de servicii.
- BILANȚURI.
- Compturi, Adrese,
Circulari, Scrisori.
- Cuverti, în toată mărimea.
- TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.
- PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
- BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Târgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fileri se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.

Prima cărbuni de peatră lucii.

5500 Calorii, numai 6, 5-10% cenușe fără miros.
Cel mai ieftin material de încălzit.

FRANCO

în saci plombați, transportat în casă K 3-60 per 100 Kgr.

Vagon complet mai ieftin.

Praf de cărbuni, Fabric și Nuss ori și ce cantitate primește

Karl Neustädter,

Brașov, Blumena Str Fântânei nr. 13.

(456,3—6.)

Gloria	1 litru 12 fil.	1/2 litru - fil.
Borpatak	" 12 "	" "
Matild	" 16 "	" 14 "
Borhegy	" 15 "	" 14 "
Buros	" 16 "	" 14 "
Előpatak	" 16 "	" 14 "

Fehérkő	" 16 "	" 14 "
Felsőrákos Mária	" 16 "	" 14 "
Kászón Szentáris	1 litru 16 fil	1/2 litru 14 fil.
Horgász	" 16 "	" 14 "
Repeti	" 15 "	" 14 "

Borszék	" 28 "	" 22 "
Sztojka	" 28 "	" 22 "
Bobolt	" 26 "	" 22 "
Hargitta	" 26 "	" 22 "
Székely-Selters	" 26 "	" 22 "

La cumpărare de 25 sticle liberăm Borvizuri acasă. — Apelăm la sprijinal On. public Societatea pe acții a exploatării și exportului apelor minerale. (479,2—150.)